

Sæsonrapport 2012

Sådan øger vi vandsikkerheden i Danmark

TrygFonden
kystlivredning

Fokus på vandsikkerhed hele året rundt

Arbejdet med at øge vandsikkerheden i Danmark er en langsigtet indsats båret af dynamiske samarbejder og veldokumenterede indsatser. Årets sæsonrapport er fuld af eksempler på, hvordan vores liste af samarbejder vokser i takt med de redskaber i værktøjskassen, der kan forebygge ulykker ved vand. Øget folkeoplysning. Mere offentligt tilgængeligt redningsudstyr. Endnu bedre livredderuddannelse og øget efterspørgsel på

livreddernes assistance. Forebyggende skiltning af de mest besøgte strande og udbredelse af redningsnumre, så hjælpen kan nå hurtigt frem, hvis noget alligevel skulle gå galt. Alle disse tiltag viser en organisk vækst i rækken af aktiviteter, der over tid vil være med til at skabe en livredderkultur i Danmark og et fintmasket net af viden og værktøjer, der kan hjælpe danskerne med at tage ansvar for sig selv og andre ved vand.

Men 2012 markerede også en milepæl for vores oplysningsarbejde. Efter 14 sæsoner på strande og ved havne åbnede TrygFonden Kystlivredning og Experimentarium i marts en permanent udstilling om havets fryd og farer, hvor børn og voksne kan lege med vand og vind hele året. Udstillingen "VAND – et hav af oplevelser" er en milepæl, fordi den livsvigtige viden om vand og sikkerhed endelig slap den forældede

badesæson-logik og i stedet fik en læringsplatform, der holder åbent hele året.

TrygFonden Kystlivredning er blevet en del af Experimentariums – og dermed hele Danmarks – legende univers. Mere end 300.000 besøgende får hvert år nu mulighed for at prøve kræfter med bølger og revlehuller på alle årstider. Og for at tale med den uniformerede livredder, der bemander udstillingens livreddertårn. Udstillingen

er en fast del af Experimentarium i årene frem. Det lover godt for vandsikkerheden i et land, hvor befolkningen bruger havet som rekreativ ressource året rundt.

Tak for en god sæson.
Ses vi på Experimentarium?

TrygFonden Kystlivredning

Tradition og fornyelse på danske strande

- 1 Tornby Strand, Tornby
- 2 Løkken Strand, Løkken
- 3 Blokhush Strand, Blokhush
- 4 Palmestranden, Frederikshavn
- 5 Søndervig Strand, Søndervig
- 6 Sydstranden, Hvide Sande
- 7 Henne Strand, Henne
- 8 Vejers Strand, Vejers
- 9 Lakolk Strand, Røme
- 10 Østerstrand, Fredericia

- 11 Saksild Strand, Odder
- 12 Moesgård Strand, Aarhus
- 13 Den Permanente, Aarhus
- 14 Grenaa Sydstrand, Grenaa
- 15 Kerteminde Nordstrand, Kerteminde
- 16 Fyns Badestrand, Nyborg
- 17 Marielyst Strand, Marielyst
- 18 Enø Strand, Karrebæksminde
- 19 Feddet Strand, Faxe

- 20 Hundige Strand, Hundige
- 21 Ishøj Strand, Ishøj
- 22 Vallensbæk Strand, Vallensbæk
- 23 Brøndby Strand, Brøndby
- 24 Sluseholmens Havnebad, København SV
- 25 Fisketorvet Havnebad, København V
- 26 Islands Brygge Havnebad, København S

- 27 Charlottenlund Strandpark, Charlottenlund
- 28 Furesøbad, Værløse
- 29 Bellevue Strandpark, Klampenborg
- 30 Høve Strand, Høve
- 31 Gudmindrup Strand, Gudmindrup
- 32 Rørvig Strand v/Kabelhuset
- 33 Balka Strand, Balka/Neksø
- 34 Antoinette Strand, Rønne

TrygFondens rød-hvide tårne lyste op på 34 strande og havnebade i 2012. Tre nye tårne blev rejst på Saksild Strand ved Odder, Den Permanente i Aarhus og Sluseholmens Havnebad i København. Livreddertårnet på Rørvig Strand kunne fejre 10 års jubilæum.

Året i tal

Forebyggelse fylder mest i livreddernes hverdag. I sæson 2012 rykkede TrygFonden Kystlivredning ud i alt 36.214 gange. De grønne assistancer er typisk aktioner i vand, mens oplysning foregår på stranden, hvor der er mere tid til dialog.

24

livreddende aktioner

24 gange var personer i livsfare.

2.302

gange førstehjælp

Livredderne gav almindelig førstehjælp til 2.302 gæster.

2.414

gange assistance

Livredderne assisterede gæster i knibe eller på vej i knibe 2.414 gange.

31.474

gange oplysning

Livredderne uddelte foldere, malebøger og gode råd til strandens gæster i alt 31.474 gange.

Druknestatistikken viser historisk fald i drukneulykker

I juni 2012 blev TrygFondens Nationale Druknestatistik for fjerde år i træk offentliggjort i samarbejde med Statens Institut for Folkesundhed, SDU. Rapporten giver et veldokumenteret billede af druknedødsfald i Danmark og ser på udviklingen fra 1970-2010 med særligt fokus på perioden 2001-2010.

Årets rapport viser et historisk fald i antallet af drukneulykker på 30 procent. Og det på trods af at danskernes brug af hav og fjorde som legeplads er steget. Faldet i drukneulykkerne i 2010 fordeles sig på tværs af alle aldersgrupper, steder og aktiviteter på et år, hvor sommeren viste sig fra sin bedste side. Det skaber en vis optimisme hos René Højer, områdechef for sikkerhed i TrygFonden.

“Efter 14 års målrettet indsats er antallet af ulykker faldet. Vi håber, det er starten på en ny tendens. Det er dog for tidligt at konkludere. Vi ved fra de lande, vi normalt sammenligner os med, at det hurtigt kan gå den anden vej. Men måske bliver vi klogere om et års tid. I mellemtiden vil vi fortsætte vores indsats for at højne bade- og vandsikkerheden i Danmark.”

Designkonkurrence om ny og mere synlig redningsstige

En ny og mere synlig redningsstige er afgørende for at forebygge de mange drukneulykker, som hvert år sker i danske havne. Derfor har TrygFonden i samarbejde med Arkitektforeningen udskrevet en konkurrence om at designe en stige, som på sigt kan udbredes til hele landet.

Baggrunden er, at hver fjerde drukneulykke i Danmark sker i havne, og kun 16 procent af ulykkerne bliver overværet af andre. Dermed er der brug for mere synligt redningsudstyr, der også kan fungere ved selvredning. Synlige, fastmonterede redningsstiger kan i sidste ende være det, der redder liv. Vinderen offentliggøres 23. januar 2013.

Respektforvand.dk – en national platform for sikkerhed ved vand

Respektforvand.dk er fusioneret med hjemmesiden sejsikkert.dk for at samle viden om og erfaring med sikkerhed ved vand et sted. Her kan sejlere, svømmere, undervisere og forældre finde viden og gode råd om sikker adfærd i det våde element.

Målet er at gøre respektforvand.dk til en national platform for vand og sikkerhed. Oplysning kan nemlig lære danskerne at forebygge de drukneulykker, som sker hele året på grund af fald fra moler og joller, vinterbadning eller uforsigtig adfærd i forbindelse med vandsport, der bliver mere og mere populært. Læs mere på respektforvand.dk

Experimentarium – en læringsplatform, der er åben hele året

Med udstillingen 'VAND – et hav af oplevelser' åbnede TrygFonden og Experimentarium i marts 850 m² vandglæde og læringsplatform i København. Gæsterne befinder sig skiftevis på, i og under havet i det store vandunivers, som indeholder mere end 50 hæsbælende aktiviteter, tankevækkende fænomener og fascinerende forsøg med vand. Der er pjaske-garanti for de mindste og vandudfordringer for de største, der lærer med hele kroppen, når de surfer ned af den gigantiske bølge.

TrygFondens rød-hvide livreddertårn er en del af udstillingen. Tårnet bemannes af en ægte livredder, der fortæller om glæder og farer ved vand.

Udstillingen forventes i 2012 at have mere end 200.000 besøgende (den åbnede først i marts 2012), heraf 70.000 børnehavebørn og skoleelever. Læs mere på experimentarium.dk

Stigende interesse for oplysning

Danske turistkommuner viser i disse år en stigende interesse for at udbrede de 5 baderåd ved at uddele materialer til de besøgende. Samtidig fortæller TrygFondens kystlivreddere, at de uddeler mere materiale fra tårne og LivredderPatruljer end nogensinde før.

Der er i 2012 udleveret knap 700.000 baderådsfoldere, malebøger og flyers for at oplyse og lege den livsvigtige viden om vand ind. Som noget nyt er der i år QR-koder på alle foldere, så de gæster, der har deres smart phone på sig, kan få direkte adgang til webfilm og strandvejrs-app.

Rednings- kranse i høj kurs

Flere end 4.000 redningskranse fra TrygFonden hænger i dag rundt i landet ved strande, søer, havne og andre steder, hvor folk færdes i nærheden af vand. TrygFonden stiller redningskransene gratis til rådighed via en fadderordning. Og det er en service, som mange har fået øjnene op for.

Redningskransene fik i 2012 en ny rolle i forbindelse med den nationale nummerring af strandene, fordi kransenes stolper forsynes med et af de unikke redningsnumre, der viser vej til den pågældende strand. Dette har været med til at øge efterspørgslen på kranse fra 500 til flere end 700 i 2012.

I 2012 indledtes et samarbejde med Københavns Kommune om at sætte redningskranse op, bl.a. ved Søerne, hvor en af kransene reddede en ung mand.

Rednings- kranse redder ung mands liv

En af årsagerne til, at folk drukner, hvis de falder i vandet, er, at de har svært ved at komme op af vandet igen. En tidlig morgen i september 2012 fik en af TrygFondens redningskranse afgørende betydning for en ung mands liv, da han faldt i Skt. Jørgens Sø i København.

En tidlig morgen ligger Jens Borg og sover. Han bor lige ud til Skt. Jørgens Sø i København og sover ofte med vinduet åbent, så han er vant til at blive vækket af larmen, når unge mennesker er på vej hjem fra weekendens byture. Men denne morgen hører han en, der råber om hjælp. Fra sit vindue kan han se en skikkelse ude i søen.

"Jeg ringer straks 1-1-2 og alarmerer redningsmandskabet. Så løber jeg ned til søen, hvor der hænger redningskranse fra TrygFonden. Jeg kaster redningskransen ud til manden og hiver ham ind til kanten. Men manden er for afkræftet og tung til, at jeg kan hjælpe ham op. Han holder sig flydende med redningskransen, og heldigvis er redningsmandskabet hurtigt fremme og klar til at hjælpe," siger Jens Borg.

"Det er godt, at der nu er kommet ordentlige og synlige redningskranse op ved søerne, for det var afgørende for, at jeg kunne hjælpe den unge mand."

Jens Borg ved fra sine mange år som sejler, at tilgængeligt sikkerhedsudstyr kan redde liv. Han har boet ved søerne i København i mere end 30 år, og det er anden gang, at han redder en person op fra søen.

Åben invitation til kommuner

Helen Witt Qvist, Risk Assessment konsulent i TrygFonden Kystlivredning fortæller her om arbejdet med at risikovurdere de danske strande og inviterer kommunerne til at tænke med.

I 2012 og 2013 får strande over hele Danmark et grønt skilt med et unikt nummer, som skal øge sikkerheden ved nødopkald langs kysten. Skiltene gør det nemmere at identificere ulykkesstedet, når folk ringer 1-1-2, og kan derfor være med til at redde liv. TrygFonden Kystlivredning har sammen med Rigspolitiet udviklet både nummersystem og skiltstandard. Ud over de grønne skilte møder strandens gæster nu også informationskilte på flere velbesøgte strande, der fortæller om strandens særlige forhold. Begge initiativer er milepæle inden for dansk badesikkerhed.

Informationsskiltene er et resultat af den risikovurdering af stranden, som TrygFonden Kystlivredning står i spidsen for. En risikovurdering er en systematisk gennemgang af stranden, der munder ud i en rapport til kommunen med forslag til forbedringer. Når risikovurderingen er foretaget, kan kommunen og TrygFonden Kystlivredning vælge at fortsætte samarbejdet for at implementere redningskranse og skilte, der kan nedsætte risikoen for drukneulykker.

”Vi har i 2012 risikovurderet i alt 76 strande og opsat 44 standardiserede oplysningsskilte,” fortæller Helen Witt Qvist, som ikke kan sætte mål på, hvor mange strande, der skal risikovurderes. Til gengæld ved hun, at et tæt samarbejde med kommunen er en forudsætning for et godt resultat.

”Vi arbejder lige nu på at gøre vores specialviden synlig for kommunerne, så de ved, at vi er et kompetencecenter med gratis viden og assistance. Vi har indsigt i best practice på forebyggelsesområdet i hele verden, og den viden vil vi gerne dele med kommunerne, så de bliver bedre rustet til at klæde borgerne på til strandturen.”

Populær livredderuddannelse i to trin

TrygFondens kystlivreddere er fit to save lives. Det skyldes, at man skal gennemføre en certificeret uddannelse for at få arbejde som livredder. En uddannelse, der hele tiden bliver bedre. Her fortæller uddannelsesleder Michael Iwersen om et professionelt læringsforløb i to trin.

Det er både svært og eftertragtet at blive certificeret kystlivredder, men det er i sig selv motiverende for den type mennesker, der søger jobbet. Et job, livredderne selv kalder meget meningsgivende. Den typiske kystlivredder har en relation til vand før, han eller hun søger optagelse på uddannelsen. De fleste søger jobbet, fordi det giver kompetencer, man kan bruge resten af livet, og fordi de gerne vil gøre en forskel.

Michael Iwersen fortæller, at TrygFonden Kystlivredning i dag kan vælge blandt de allerbedste, når de rekrutterer livreddere. "Mens der før i tiden kun var få, der kendte os, kan vi nu tiltrække de helt rigtige profiler til uddannelsen. Det skyldes, at kandidaterne i dag ved, hvem vi er, men også at vi kan tilbyde en virkelig

god livredderuddannelse i to trin med et meget højt niveau."

Årgang 2012 er de første livreddere, der har prøvet kræfter med den reviderede uddannelse i sin endelige form. "På første år bliver du uddannet åbent-vandlivredder," forklarer Michael Iwersen. "Her får alle en fælles grundviden, som trænes i forholdsvis rolige vandforhold, og de bliver fortrolige med at bruge det særlige udstyr før sæsonstart."

Herefter høster de nyuddannede åbent-vandlivreddere sæsonens erfaringer, før de året efter kan vælge at uddanne sig til kystlivreddere. På uddannelsens andet år trænes under mere udfordrende forhold, fx ved Vestkysten. Livredderne møder større bølger og får mere udstyr. "Vores livreddere bliver bl.a. uddannet til

at sejle båd og køre firehjulstrækker. Det er en mere optimal måde at uddanne kystlivreddere på, fordi vi bygger oven på den erfaring, livredderne har høstet det første år, hvor de var i praktik i virkeligheden."

Kystlivredderuddannelsen har opnået international certificering fra International Life Saving Federation (ILS), som betyder, at TrygFondens kystlivreddere kan arbejde på selv de mest udfordrende strande i verden.

Fakta om livredderuddannelsen i 2012

I 2012 søgte 250 optagelse til uddannelsen. 140 kom til optagelsesprøve, og 120 bestod. Der blev udvalgt 34 aspiranter, der startede på åbent-vandlivredderuddannelsen.

LivredderPatruljer i aktion

TrygFondens LivredderPatruljer er en hjørnesten i oplysningsarbejdet, og de kom endnu bredere ud i sæson 2012.

Patrulje 1 og 2 besøgte 150 havne og strande, mens patrulje 3 blev inviteret på spejderlejr med 35.000 børn og unge.

I juli 2012 mødtes 35.000 børn, unge og voksne spejdere til en gigantisk fælles sommerlejr i Holstebro til den største spejderbegivenhed i Danmark nogen-sinde. TrygFondens kystlivreddere var inviteret med for at passe på de badende spejdere ved Thorsminde Strand.

Vestkysten har nogle af Danmarks smukkeste strande, men er samtidig kendt for lumske revlehuller, voldsomme bølger og uforudsigeligt vand. Derfor kontaktede arrangørerne TrygFonden Kystlivredning for at nyde godt af de mange års erfaring med at passe på badegæster ved Vesterhavet. "Vores indsats blev nøje afstemt med arrangørerne og indeholdt både en livredningstjeneste og en undervisningsdel," fortæller driftsleder i TrygFonden Kystlivredning, Anders Myrhøj. "Vi bemandede og parkerede Patrulje 3, en specialbygget Land Rover med et mobilt livreddertårn, på stranden. Men lige så vigtigt - vi underviste også en

række spejderledere til at overvåge spejdernes vandaktiviteter ved fjorden."

Begge indsats underbyggede vandsikkerheden ved Spejdernes Lejr 2012, der havde et bredt program af vandaktiviteter ved hav og fjord. "Arrangørerne fortjener stor ros for at tænke vandsikkerheden ind fra starten, så vi kunne nå at undervise spejderlederne i livredning, før lejren var i gang," fortæller Anders Myrhøj, der altid gerne vil hjælpe med at øge sikkerheden ved lignende arrangementer, hvis TrygFonden Kystlivredning har ledige ressourcer. "Vi er her for at hjælpe."

Har du spørgsmål om vores
indsatser langs de danske kyster,
så kontakt:

René Højer

ansvarlig for
bade- og vandsikkerhed,
TrygFonden
Tlf.: 20 70 38 92
rh@trygfonden.dk

Erik Bech

kystlivredningschef,
TrygFonden Kystlivredning
Tlf.: 30 33 72 49
eb@svoem.dk

TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba),
Lynby Hovedgade 4, 2. sal, 2800 Kgs. Lyngby

TrygFonden Kystlivredning arbejder med at øge sikkerheden på danske badestrande og havne. TrygFonden Kystlivredning er et samarbejde mellem TrygFonden og Dansk Svømmeunion og er landets største og førende kystlivredningstjeneste med knap 200 specialuddannede kystlivreddere, som i 2012 bemandede 34 livredderposter ved danske strande og havnebade.

TrygFonden Kystlivredning driver også en større oplysningstjeneste med det formål at forebygge drukneulykker og står også bag TrygFondens nationale druknestatistik. TrygFonden Kystlivredning har eksisteret siden 1998. Formålet er at udbrede sikkerheden på de danske badestrande og havne og at forebygge ulykker ved og i vandet.

Se mere på respektforvand.dk og trygfonden.dk

TrygFonden
kystlivredning

